

Consiliul Rectorilor din RM

BURSELE DE MERIT-2008

Pe 7 mai 2008, în sala Senatului Universității Tehnice a Moldovei, a avut loc ședința extraordinară a Consiliului Rectorilor din RM. În agendă – „Aprobarea rezultatelor Concursului interuniversitar „Bursele de Merit-2008”, organizat de Centrul de Informații Universitare sub egida Consiliului Rectorilor din RM, cu suportul financiar al Fundației „Soros-Moldova”, BC „Moldova Agroindbank”, Compania de telefonie mobilă „Orange-Moldova”.

Bursele de Merit, oferite anual studenților din diferite universități pentru merite remarcabile la studii, în activitatea social-utilă, în aprecierea cetățenească a diferitelor aspecte de dezvoltare a societății, au drept scop evidențierea și stimularea noului contingent de tineri bine pregătiți, care mâine-poimâine vor prelua bagheta dirijorală în stat și societate.

Dna **Angela Mușet**, directoarea Centrului de Informații Universitare, a informat asistența că la concurs au fost depuse 383 de dosare.

Acestea au fost examinate minuțios, pe parcursul unei luni, de fiecare expert în parte, iar în final s-au format aprecierile comune: 62 de bursieri de la 20 de universități, inclusiv 3 bursieri cu Diplome și Premii de **gradul I** a câte **10 mii de lei**, 19 bursieri cu Diplome și Premii de **gradul II** a câte **6 mii de lei**, 40 de bursieri

cu Diplome și Premii de **gradul III** a câte **4 mii de lei**.

Premiile sunt mari, deci stimulatorii. Iar numărul ceva mai mic de participanți în anul curent în comparație cu anii trecuți își are explicația și în faptul că Procesul Bologna, prin reforma respectivă de două „cicluri universitare”, a produs o „cădere” în număratoarea anilor de studii.

Rectorii au hotărât prin vot unanim să aprobe rezultatele concursului „Burse de Merit-2008” și au sugerat anumite modificări pentru viitor în Regulamentul pentru conferirea Burselor de Merit. Este vorba, mai cu seamă, de o anumită diferențiere de abordare a aprecierii unui eseu pe temă liberă atunci când comparăm studenții de la universități cu profil real (tehnic) și cu profil umanist.

Ziua decernării oficiale a „Burselor de Merit-2008” va fi anunțată suplimentar.

Vivat, profesore!

Colectivul Universității Tehnice a Moldovei exprimă sincere felicitări dlui dr. ing. **Alexei TOCA**, decanul Facultății de Inginerie și Management în Construcția de Mașini, cu ocazia conferirii titlului „**Doctor Honoris Causa**” al Universității Naționale Tehnice din Donețk, Ucraina.

Multă sănătate și noi realizări, domnule profesor!

Pro Calitate

În atenția studenților și angajaților UTM

În conformitate cu politica UTM în domeniul asigurării calității studiilor, „Planului de activități privind prevenirea și contracararea corupției la UTM” și excluderii fenomenelor negative prezente în societate, Senatul UTM a decis crearea adresei e-mail:

quality.utm@gmail.com

Orice persoană poate expedia la adresa sus menționată sugestii, opinii și informații ce pot contribui la menținerea și îmbunătățirea atmosferei în universitate. Mesajul va fi recepționat de o persoană obligată să respecte confidențialitatea și să transmită conținutul respectiv factorilor de decizie ai UTM.

M
O
T
O

Nu trebuie să fii trist că n-ai fost remarcat, fii trist că n-ai făcut nimic remarcabil.

(Confucius, vechi filozof chinez)

Frumusețea lucrurilor există în sufletul celui care le admiră.

(David Hume, filozof englez)

Expoziția internațională

„Produse alimentare și băuturi; materii prime și echipamente pentru industria alimentară”

Echipamente tehnice ale Universității Tehnice:

Hidrocentrale mici pe Prut și Nistru și turbine eoliene pe dealurile Moldovei

Pe 21 mai, la inaugurarea celei de a 15-a ediții a Expoziției Internaționale „Produse alimentare și băuturi; materii prime și echipamente pentru industria alimentară” agregatele tehnice ale UTM întruchipate în anumite construcții geometrice impresionabile din metal, materiale compozite, mase plastice au atras atenția ambasadurilor din câteva țări, a miniștrilor de resort din Rusia, Ucraina, Bulgaria și, desigur, din Moldova, a multor agenți economici.

Dl acad. **Ion Bostan**, în calitate sa de

Energie electrică vor produce și turbinele eoliene.

Toate aceste echipamente pot/trebuie produse în Moldova, astfel ca mai întâi să satisfacem necesitățile proprii, iar apoi să și vindem.

Tocmai de aceea agenții economici examinau minuțios exponatele tehnice de mari dimensiuni, întrebându-l pe acad. Ion Bostan... „Cât costă?”

Universitatea Tehnică a procurat o bună surpriză tehnică la Expoziția Internațională „Produse alimentare și băuturi”,

Autori: acad. **Ion Bostan**, dr. hab. **Valeriu Dulgheru**, dr. **Ion Sobor**, dr. **Viorel Bostan**, drd. **Anatolie Sochirean**, drd. **Rodion Ciupercă**, drd. **Oleg Ciobanu**, drd. **Radu Ciobanu**, drd. **Ion Dicusară**, drd. **Valeriu Odainăi**, drd. **Nicolae Trifan**, drd. **Ion Bodnariuc**, drd. **Iulian Malcoci**, **Vitalie Gladîș**, **Veaceslav Gulco**.

autor principal, explica amănunțit și convingător cum aceste agregate circulare (cam cât o veche fățare de trierat grâne) se lansează la apă pe Prut sau pe Nistru, ele fiind susținute de niște pontoane din masă plastică, și cum curentul de apă acționează palele mari cu profil hidrodinamic, acestea transmitând energia cinetică a râului undeva sus spre a fi transformată imediat în energie mecanică. Mai departe energia mecanică „împinge” apa prin conducte speciale pe mal – pe câmp, la o anumită distanță pentru a iriga prin picurare planta care va rodi neapărat chiar și pe timp de secetă.

Asemenea agregate se pot plasa și pe apele lacurilor (avem cca 3000 de lacuri în republică).

Dar aceste agregate-microhidrocentrale vor transforma energia cinetică a apei curgătoare din Prut-Nistru și în energie electrică. Astfel se pot satisface necesitățile energetice ale unor gospodării, localități...

inaugurată la 21 mai 2008. O surpriză la care am lucrat...5 ani, precizează cu un zâmbet semnificativ academicianul și rectorul UTM dl Ion Bostan.

Da, o surpriză... de 5 ani.

Urmează ca această invenție tehnică să fie lansată la apă pe Prut în sudul Moldovei, iar mai apoi... vor apărea alte zeci de asemenea „surprize”, care vor dezvolta mica irigare, vor utiliza resursele regenerabile de energie în sectorul alimentar – „**surpriză**” mult așteptată în **Economia Națională**.

A fost editată și o carte la temă, pe care o puteți consulta – „**Sisteme de conversie a energiilor regenerabile**” (foto).

Activitatea moral-educativă la UTM

Cel mai important subiect pe agenda ședinței Senatului UTM din 22 aprilie 2008 a vizat „Activitatea moral-educativă la UTM: sarcini și măsuri. Autoadministrarea studențească”. Raportul la temă a fost prezentat de dl Dumitru Ungureanu, prorector pentru instruirea practică, relații cu colegiile și probleme sociale, conf., dr. Publicăm în continuare un extras din raportul dat.

Ultima dată Senatul UTM a analizat un raport pe o temă similară pe 25 aprilie 2006, cu denumirea „Organizarea și eficiența muncii educaționale în grupele academice ale anului I de studii în UTM”. Faptul demonstrează importanța educației tineretului și atenția deosebită ce i se acordă.

Generația tânără se bucură de o atenție deosebită și din partea conducerii de vârf a statului. În acest sens este elocventă Strategia pentru tineret, adoptată de Guvernul RM în decembrie 2003, care vizează participarea tinerilor la toate procesele de dezvoltare a societății, de promovare a educației patriotice. Un exemplu concludent este declararea de către Președintele RM, dl **Vladimir Voronin**, a **Anului 2008 – An al Tinereții**. În cadrul acestei inițiative sunt prevăzute și se desfășoară diferite evenimente de amploare, cum ar fi și cele de la UTM – Olimpiada Tehnică Republicană și Sărătoarea sportului și tineretului din 23 mai 2008.

La UTM s-a conturat un sistem de organizare și dirijare a procesului instructiv-educativ structurat pe 4 nivele:

1. grupa academică (dirijată de îndrumătorii de grupe);
2. specialitatea (monitorizată de catedra de profil);
3. facultatea (condusă de consiliul facultății);
4. universitatea ca întreg (sub îndrumarea Senatului prin Comisia pentru educație).

Pentru asigurarea activității educaționale la primul nivel în grupele academice a fost elaborată **Agenda îndrumătorului de grupă**, au fost formulate

obligațiile și cercurile de activități ale acestuia, a fost majorată recompensa pentru această muncă, anual se organizează concursurile „Cel mai bun îndrumător”, „Cea mai bună grupă academică”, „Cel mai bun student” etc. Acestui nivel i s-a dat prioritate în munca educativă, deoarece este foarte important faptul ca studenții nou admiși la UTM să se integreze organic în colectivul studențesc și să se familiarizeze cu noua lor poziție în societate.

În anul curent în activitatea educativă la UTM sunt implicați, conform ordinului respectiv al rectorului, 211 îndrumători de grupe academice, inclusiv 6 profesori universitari, 68 conferențieri, 95 lectori superiori și 42 lectori și lectori-asistenți.

Aceștia își desfășoară activitatea conform planurilor aprobate de catedrele de profil, întâlnirile lor cu grupele în mare parte fiind prevăzute în orar. Îndrumătorii de grupe verifică frecvența studenților la ore, reușita lor curentă, țin legătura cu părinții, astfel ca în rezultat să se obțină un nivel de studii din ce în ce mai înalt. Privitor la disciplina generală în enormul colectiv de peste 18 mii de studenți la secția zi putem spune: ea intră în cadrul admisibil al Regulamentului de funcționare a întregii universități.

Pe linia asigurării ordinii publice în

campusurile studențești sunt salutare inițiativele Catedrei Militare și ale decanatorilor de a amenaja locuri speciale pentru fumători, de a amenaja curțile și blocurile facultăților.

Sunt și unele probleme, care-și cer rezolvarea. Se cere o intervenție radicală în amenajarea blocurilor și ridicarea nivelului de disciplină și ordine în cămine.

Aici trebuie să-și spună cuvântul ferm Comitetele de cămine și toți studenții locatari. La scara întregii universități se depune o muncă importantă din partea Catedrei „Științe socio-umane” și a Bibliotecii UTM. Se conturează și crearea unui sistem complex de educație spirituală, civică, patriotică, etică și estetică. Aceste activități sunt cunoscute și date publicității prin intermediul **ziarului UTM „Mesager Universitar”**. Ziarul își aduce și el aportul evident în problema vizată.

La nivel de facultăți sunt de menționat Concursurile TVC, Balul bobocilor, competițiile sportive etc. Însă aceste acțiuni implică un număr redus de studenți, deci este necesară o atenție mai mare din partea decanatorilor.

Puțini studenți sunt antrenați în activitatea artistică: Ansamblul de cântece și

dansuri populare „Tinerețea”, Fanfara Universității Tehnice a Moldovei, Ansamblul vocal-instrumental ș.a.

Catedra de Educația Fizică se manifestă pozitiv în antrenarea tineretului în activități sportive, cum ar fi întrecerile între cele 10 facultăți ale UTM, în cadrul Universitelor. La UTM sunt impunătoare și rezultatele sportului de performanță.

Avem o bază sportivă dezvoltată, prin urmare, posibilitățile de a atrage studenții în masă la ocupații cu sportul sunt în prezent imense și ele trebuie realizate în măsură din ce în ce mai mare.

Rămâne în urmă nivelul educativ în cadrul specialităților. Catedrele de profil sunt prea pasive pe linia educativă, deși aici sunt destule posibilități de înviore a studenților: concursuri la obiectele de specialitate, conferințe științifice studențești, participarea în cercetările științifice ale catedrelor etc.

Toți universitarii – de la profesori la laboranți – participă la educația studenților și prin aspectul său exterior, prin fiecare mișcare, prin exemplul propriu de atitudine față de obligațiile de serviciu, prin comportamentul său, cultivând poziția civică a tinerilor și conștientizarea responsabilităților ce le poartă prin numele de student al UTM. Întru stabilirea unui

climat civilizată în colectivul studențesc al UTM a fost elaborat și adoptat **Codul de Onoare** al studenților, afișat la toate facultățile, multiplicat și înmănat studenților anului I – Admiterea anului 2007.

De asemenea s-au depus eforturi în promovarea și susținerea autogovernării studențești, lucru care armonizează cu prevederile Procesului Bologna. Să recunoaștem că astăzi există, am putea spune, doar o singură organizație a studenților în deplină activitate reală și palpabilă – **sindicatul studențesc** (șeful Comitetului sindical-studenți al Universității Tehnice a Moldovei, dl **Anatol Alexei**). Majoritatea activităților sociale și culturale sunt organizate de sindicatele studențești.

În scopul dezvoltării și extinderii autogovernării studențești în anul 2007 s-a reușit a se organiza **Senatul studenților UTM** și Comitetele/Comisiile studențești de la facultăți, organisme care urmează să se impună în viața studențească.

În prezent centrul de greutate al educației studenților este primordial plasat în grupele academice de la primii ani de studii și se ține în principal pe umerii îndrumătorilor de grupe, considerându-se tacit că studenții de la anii mai mari se vor descurca și singuri.

Situația dată trebuie corectată în sensul intensificării educative și în grupele academice de la anii superiori. Ochiul educativ trebuie să cuprindă cu privirea întreagă masă de studenți, realizând obiectivele morale general recunoscute. Este nevoie de un concept și un plan complex universitar, care să cuprindă în vizor studenții tuturor anilor de studii și toate activitățile educative la diferite nivele: catedră-facultate-universitate.

Este vorba de integrarea logică a măsurilor educative în aspectele moral, spiritual, patriotic etc. De fapt, toate aceste idei deja se conturează în plan teoretic, ele trebuie să fie aplicate mai consecvent în practica muncii didactico-educative de zi cu zi.

Pentru crearea planului global de educație va fi format un grup de experți sub conducerea dlui **Mihai Braga**, șeful Catedrei „Științe Socio-Umane”. Grupul respectiv va coordona planul în cauză cu facultățile, cu catedrele, cu organele de autogovernare studențească, iar în final va prezenta documentul spre aprobare Senatului. Comisia Senatului pentru munca educațională urmează să elaboreze și mecanismul de aplicare practică a planului menționat.

* * *

Pe marginea raportului s-au desfășurat discuții constructive. Dl **Mihai Braga**, șeful

Catedrei Științe Socio-Umane, conf., dr., a propus ca în orar, în mod oficial, să fie introdusă o **oră educativă pe săptămână**, astfel ca activitatea îndrumătorilor de grupe să fie reglementată și nu aleatorie.

Această reglementare va comporta și o planificare mai concretă a activităților educative cu studenții, iar verigile conducătoare din universitate vor putea controla sistematic întregul proces.

Rectorul UTM, dl **Ion Bostan**, a subliniat

necesitatea stringentă a **planificării muncii educative**. Planul este un dirijor al activității, planul indică linia și scopul spre care tindem. În acest sens Centrul Cultural pentru realizarea materială a căruia în campusul

„Râșcani” s-au cheltuit mijloace substanțiale, trebuie să funcționeze pe linia unui plan educativ cu studenții de la diferite facultăți: întâlniri cu personalități marcante, acțiuni ale Clubului „Unde? Ce? Când?” etc. La activitățile desfășurate în Centrul Cultural, patronat de catedra Științe Socio-Umane, trebuie să atragă cât mai mulți studenți.

Dl **Anatol Alexei**, președintele Comitetului sindical-studenți, a vorbit despre autogovernarea studențească la UTM. Aceasta se dezvoltă în ultimul timp cu mai mult succes. Au fost organizate acțiuni importante sub aspect educativ: o „masă rotundă” în tema contracarării oricăror acte de corupție în UTM; întâlniri la facultăți cu specialiștii-medici în tema SIDA; o „masă rotundă” în tema sistemului de credite transferabile etc. Sunt în proces de finalizare activitățile de organizare pentru editarea unui ziar al studenților UTM. S-au desfășurat acțiuni cu privire la ajutorarea suplimentară a studenților orfani.

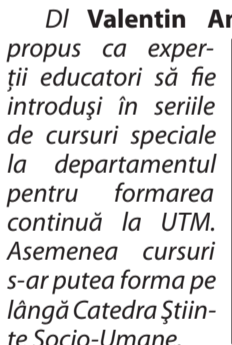

Dl **Nicolae Turcanu**, decanul FIEB, conf., dr., a propus ca la UTM să se dezvolte mai accentuat diferite acțiuni de **voluntariat**. Iar pentru ca acestea să devină un subiect de interes educativ și autoeducativ pentru studenți, ar fi rațional ca să existe o formă de înscris în documentele de absolvire.

Dl **Valentin Amariei**, prorector, a propus ca experții educatori să fie introduși în seriile de cursuri speciale la departamentul pentru formarea continuă la UTM. Asemenea cursuri s-ar putea forma pe lângă Catedra Științe Socio-Umane.

Dl **Ion Stratan**, decanul FEN, a sugerat ca rectoratul să dispună salarizarea unui regizor pentru diferitele manifestări artistico-teatrale gen TVC, pentru a ridica nivelul cultural al acestora.

Necesitatea s-a copt, deoarece trivialul în asemenea manifestări uneori trece peste margine și influențează prost publicul studențesc.

Dra **Natalia Cocoș**, studentă FRT, a solicitat ca decanatele să facă tot posibilul pentru a oferi spații de lucru organizațiilor studențești, fapt ce are incidență cu munca educativă în mase.

Senatul UTM a adoptat în subiectul dezbătut o hotărâre desfășurată.

Conferințe internaționale

ICTEI-2008

O conferință cu genericul „ICTEI-2008” (abrevierea provine de la majusculele denumirii englezești „International Conference „Telecommunications, Electronics and Informatics” („Telecomunicații, Electronică și Informatică”), ediția a II-a (I ediție a avut loc în 2006), a fost organizată de UTM, Facultatea de Radioelectronică și Telecomunicații – decan dl Serghei Andronic, conf., dr., și Facultatea de Calculatoare, Informatică și Microelectronică – decan dl Ion Balmuş, conf., dr.

Anvergura conferinței a fost solidă, așa că pe lângă organizatori au pus umărul și coorganizatorii: Moldtelecom SA, Moldcell SA, RENAM (Research and Educational Networking Association of Moldova). Conferința s-a desfășurat sub egida AȘM, ministerelor Educației și Tineretului și Dezvoltării Informaționale din

ajunge peste 10-15 ani, probabil. E vorba de noi tărâmurii privind procesarea informației. Deci cercetările de la AȘM merg într-un pas cu cele ale colegilor-savanți pe plan internațional.

DI Ion Coșuleanu, reprezentant al PNUD-Moldova, a subliniat că dezvoltarea accelerată a economiei naționale

Moldova. În calitate de sponsori s-au afirmat: Moldtelecom SA, Moldcell SA, Ericsson, RENAM Association, SIS Solutions & Service SRL, Radiocomunicații OS, Inventiv Telecom SA, Informbusiness SRL, Coaxial-Grup SRL, Maxlinie SRL, Uniflux Linie, Acvila-Grup, Telefonicom SRL, Comtel-profil SRL, Soiuzele Telefonstroi SA.

În plenul conferinței, în cele 7 secții, precum și la sesiunea „Postere” a fost expus un număr enorm de comunicări – cca 200! Autorii au fost din diferite țări: România, Rusia, Ucraina, Germania, Belgia, Franța, Suedia, Lituania, Israel, Polonia, Belarus, Marea Britanie, Grecia, Turcia, SUA, Macedonia.

Conferința a fost consemnată și prin 2 volume solide, cu câte cca 500 de pagini format A4.

Această statistică vorbește elocvent despre amploarea manifestării ICTEI, a cercetărilor în domeniul telecomunicațiilor, electronicii și informaticii. Ne dăm seama că în lume se actualizează de fapt o globalizare informațională, proces care cuprinde desigur și țara noastră.

În acest sens a fost semnificativă comunicarea „Republica Moldova în epoca globalizării informaționale”, prezentată în plenul conferinței de către **Pavel Buceațchi**, ministrul Dezvoltării Informaționale din Republica Moldova.

Astăzi în RM se poate vorbi despre constituirea unui sistem național informațional. Informatizarea a pătruns în sferile educației, producției, științei, comerțului, transportului, comunicațiilor etc. Acest fenomen tehnico-social aduce multe sporuri de dezvoltare, deci ritmurile de creștere trebuie să fie susținute și în continuare, informatizarea fiind un puternic motor al progresului general.

Comunicarea „Puntea plasmonică între electronica la scară nanometrică și fotonica la scară micrometrică” rostită în plenul conferinței de către dl **Valeriu Canțer**, academician-coordonator al Secției de Inginerie și Fizică a AȘM, a trezit un viu interes, dat fiind faptul că aceste cercetări plasmonice sunt cele mai de avangardă, ele pătrunzând chiar dincolo de nanometrie, (un nanometru = cu a mia parte dintr-un micron, dar și micronul, la rândul-i, este o a mia parte dintr-un milimetru). Acum cercetările științifice. În aplicări practice, spunea dl Canțer, se va

este un deziderat iminent pentru edificarea societății informaționale în RM. O dezvoltare cu orientare umană, cetățeanul aflându-se în centru, lucru cerut de Carta ONU în subiectul dat. Vorbitorul a adus multe date statistice, ca măsurători ai dezvoltării informaționale, din care a reieșit clar unde ne aflăm și ce trebuie să întreprindem mâine pentru a menține ritmul actual, care are o cotă pozitivă în Republica Moldova.

Un plus deosebit al conferinței a constat în prezența studenților în cadrul lucrărilor în plen la unele secții, aceasta fiind o dovadă că generația de mâine a exploratorilor tărâmului informațional a sesizat amploarea și importanța globală a domeniului.

ICTEI-2008 a fost un succes științifico-organizatoric evident.

Energii regenerabile: cercetări comune cu Bulgaria

Pe 23 aprilie la UTM s-a aflat dl Emil Minev, reprezentant al Asociației Inovaționale Bulgare (o societate acționară cu participarea Academiei de Științe din Bulgaria și a Universității din Sofia) pentru a stabili un contact informativ cu profesori de la noi specializați în cercetările tehnico-tehnologice privind energiile regenerabile, în special baterii solare.

Au participat dnii **Valentin Amariei**, prorector UTM, conf., dr.; **Valerian Dorogan**, prorector UTM, prof. univ., dr. hab.; **Tudor Stanciu**, șeful Departamentului Investigații Științifice și Dezvoltare Tehnologică, Universitatea Tehnică a Moldovei.

Despre energiile regenerabile acum se vorbește tot mai mult în întreaga lume. Uniunea Europeană alocă sume enorme pentru investigații în acest sens. Întâlnirea despre care relatăm a avut drept scop atragerea specialiștilor de la UTM într-un program de cercetări comune cu Bulgaria, finanțat serios de UE. S-a menționat cifra de 800 milioane de euro pentru asemenea proiecte.

DI Emil Minev a demonstrat

Conferințe interuniversitare

Sub genericul formulat în titlul acestei informații pe 4 aprilie 2008, în incinta FCIM a decurs tradiționala adunare a profesorilor filozofi, istorici, sociologi de la universitățile chișinăuene, pe care cu perseverență înțeleaptă o organizează în fiecare an – primăvara – Catedra de Științe Socio-Umane a Universității Tehnice a Moldovei, condusă de **Mihai Braga, conf., dr.**

Au subliniat importanța conferinței reprezentanții catedrelor socio-umane de la UTM, USMF, USM, ASEM, UASM – profesori, doctoranzi, masteranzi, studenți. Întâlnirile periodice între oamenii unei

tranziție” – **Cristina Bălănuță**, studentă a. III, Sociologie, USM; „Factori ai formării personalității umane în concepția lui Constantin Rădulescu Motru” – **Svetlana Coandă**, conf., dr. hab., USM; „Perspectiva

Științele socio-umane și progresul tehnico-științific

anumite profesii prezintă în sine oxigenul științific emanat de cercetările specializate, pe care între timp le produc acei oameni. Generația mai avansată (în vârstă și nu numai) își poate astfel autoevalua într-un fel veracitatea drumului pe care merge în cercetare, precum și profunzimea cercetării, iar generația tânără are mult râvnitul prilej de a se afirma public și astfel „a plusa” puncte pentru viitoarele gradații științifice absolut justificate ca valoare socială, așteptată de noi toți.

În condițiile noastre este evident că asemenea conferințe interuniversitare au o semnificație socială serioasă. Să cităm câteva denumiri de subiecte cercetate

europenă privind securitatea internațională, politica externă și de securitate comună” – **Veronica Roșca**, magistrul în științe politice, UTM, ș.a.

Pentru studențimea din universități, indiferent de profil, științele socio-umane sunt absolut necesare, ele ajutând tinerilor să conștientizeze din ce în ce mai profund rolul lor ca specialiști „înguști” în îmbunătățirea calității vieții, pe vectorul autoperfecționării morale a omului. Căci toate bunurile materiale pe care le producem și spre care tindem trebuie să fie doar un mijloc de autoperfecționare al omului și nu un scop în sine. Scopul întotdeauna este Omul.

de socio-umanității instituțiilor noastre de învățământ superior: „Fenomenul de „intelect” în raport cu „rațiunea umană”: aspecte teoretico-metodologice” – **Teodor Târdea**, prof. univ., dr. hab., USMF; „Metafizica și fizica lui Aristotel” – **Mihai Braga**, conf., dr., UTM; „Tehnica și obiectivul filozofiei” – **Ștefan Lupan**, conf., dr., ASEM, **Nicolae Gortopan**, conf., dr., ASEM; „Orientarea profesională a adolescenților: factori, valori și tendințe în perioada de

Dacă studentul va înțelege aceste precepte filozofice, faptul va însemna că științele socio-umane și-au îndeplinit rolul.

Aceste deziderate didactico-științifice au fost expuse la conferință sub diferite aspecte. Iar largul diapazon al cercetărilor realizate la catedre demonstrează că sectorul didactic socio-uman, care părea într-o vreme să slăbească, acum arată dovada unui interes general tonic.

tru captarea razelor solare. Cercetările se efectuează mai ales în căutarea celor mai eficiente materiale, cu proprietăți de captare a energiei solare, materiale care în același timp nu ar fi sensibile față de căderea impurităților din atmosferă.

Emil Minev a demonstrat cercetări serioase și în privința construcțiilor foarte originale și eficiente pentru captarea căldurii solare, „păstrate” în acumulatori mari pentru a fi folosite de consumator atunci când o cere cazul.

Construcțiile de captare a energiei regenerabile (solare) deja servesc consumatorii bulgari în unele localități muntoase (unde este inaccesibilă energia electrică), fapt ce desigur este un exemplu elocvent de folosire a energiei regenerabile.

Și pentru Republica Moldova atare cercetări vor aduce un folos real. În acest sens s-au notat anumite căi de colaborare științifico-tehnică între profesorii-specialiști în energiile regenerabile de la Universitatea Tehnică a Moldovei și colegii bulgari.

Aspecte studentești ** Aspecte studentești ** Aspecte studentești ** Aspecte studentești ** Aspecte studentești

Premieră

Dialogul public „Dezbateri” - acțiune studentească la FEn

Pe 14 mai 2008 Consiliul Studentesc de la Facultatea de Energetică (președinte Ion Munteanu, a. IV) a lansat cu succes o acțiune cu un generic destul de transparent - „Dezbateri”, fiind vorba de dezbaterile unor teme arzătoare pentru studenți și profesori. De exemplu, participanții la acțiune au dezbătut o temă stringentă - „Dictatul”: există sau nu dictatul (dictatură?) în relația „student-profesor”?

Specificăm: acțiunea „Dezbateri” s-a desfășurat într-o formă strict reglementată cu reguli de „joc public”. Deci față în față - o echipă din 3 studenți (echipa afirmatoare), care avea dreptul să lanseze afirmații la subiectul „Dictat-dictatură”; și o altă echipă din 3 profesori (echipa negatoare), care avea dreptul să nege, bineînțeles, prin exemple concrete.

De partea echipei afirmatoare au fost studenții **Oleg Beregoi, Igor Cheptene, Iurie Chitoragă**. De partea echipei negatoare - profesorii **Sergiu Ungureanu, Victor Gropa, Marcel Burdeniuc**. Echipele au fost jurizate de prodecanii **Victor Pogora, Arhip Potâng** și președintele Consiliului Studentesc al FEn, **Ion Munteanu**.

În sală - mult public - studenți. Dezbaterile sunt delicate, desigur, doar se spun și lucruri nu tocmai plăcute fie pentru echipa profesorilor, fie pentru cea a studenților. Dar încearcă să te eschivezi de răspuns - nu-i posibil, căci te judecă atât juriul, cât și publicul. Această dezbateri publică are un efect educativ foarte bun atât pentru „partea profesorilor”, cât și pentru „partea studenților”.

Studentul „nu știe”. Dar el vrea să știe. Profesorul accentuează în public „neștiința” studentului - înseamnă că el recurge la comportamentul „dictatorial”. Dacă însă profesorul îl încurajează cu bunăvoință pe student - în acest caz el e democrat, umanist. Deci fenomenul e unul, dar comportamentele profesorale sunt două diametral opuse...

Au fost expuse exemple de „dictat” și din partea studenților față de profesori... Cu alte cuvinte, s-au ales cu un real folos educativ... ambele părți.

Juriul a apreciat la „egal” succesele celor două echipe și a subliniat că acțiunea studentească „Dezbateri” este o formă de dialog public foarte binevenită, menită să optimizeze, să democratizeze atmosfera în mediul studentesc și profesoral.

Stiați că...

Cine studiază mai mult, trăiește mai mult

Cercetătorii de la Institutul de Medicină socială și preventivă al Universității din Zurich au ajuns la concluzia că „studioșii” au o viață mai lungă cu aproximativ șapte ani, față de persoanele care se mulțumesc doar cu absolvirea liceului.

Matthias Egger, directorul institutului, a explicat că nimeni nu trăiește mai mult doar pentru că are o diplomă universitară sau pentru că și-a luat doctoratul. Dar studiile prelungite, în afară de faptul că reprezintă o adevărată gimnastică pentru creier, menținându-l „în formă”, asigură totodată o instruire superioară asupra calității vieții. În acest mod, „studioșii” au o grijă mai mare față de propria stare de sănătate, fiind la curent cu riscurile de îmbolnăvire, dar și cu metodele de menținere a unei bune stări fizice ori a unui tonus psihic capabil să înfrunte problemele de zi cu zi.

2008 - Anul Tinereții Studenții orfani sunt ajutați

Pe 24 aprilie 2008 rectorul UTM, dl Ion Bostan, academician AȘM, împreună cu președintele Comitetului sindical-studenți, dl Anatol Alexei, au avut o întâlnire cu studenții orfani de la UTM - cca 50 de tineri.

Aflându-se într-o situație mai dificilă atât sub aspect material, dar mai cu seamă sub aspect sufletesc-moral, studenții orfani trebuie susținuți și ajutați cu tot ce ne stă în puteri. E o axiomă. La UTM ei, în afară de burse, primesc din contul universității câte 500 de lei anual drept ajutor material, 200 de lei anual pentru rechize și 19 lei pe zi - pentru hrană.

La întâlnirea despre care relatăm, rectorul Ion Bostan a anunțat un ajutor substanțial suplimentar, acesta vizând cazarea în cămine și anume: toți studenții orfani fără restanțe la studii pot obține, la dorință, un loc de trai gratis în căminul modern nr.1 al Universității Tehnice din Moldova, condițiile aici fiind excelente: câte 2 persoane în cameră, bucătării izolate pentru fiecare două camere, utilitate cu reșouri electrice.

Instalații-duș (baie) cu apă caldă pentru fiecare secție, calculatoare conectate la internet etc. Toate acestea costă, dar orfanii nu vor plăti nimic,

cheltuielile urmând a fi suportate de universitate.

Unii studenți orfani se angajează în câmpul muncii pe vară. Dar unde să locuiască? Rectoratul și sindicatul studentesc vor asigura locuri de trai

în cămine pentru toți studenții orfani în timpul vacanței de vară.

Universitatea, a mai spus rectorul, va oferi studenților orfani tichete pentru o masă completă de prânz în toate cele 5 zile lucrătoare ale săptămânii.

Dacă vrei să schimbi lumea, începe de la tine

Zilele trecute am remarcat la FRT un moment educativ foarte eficient. În holul facultății, la un loc vizibil, pe perete a fost fixată o boxă cu inscripția: „Dacă vrei să schimbi lumea, începe de la tine - idei, propuneri, plângeri”. Semnat: Consiliul studentesc FRT.

Este și acesta un mijloc de comunicare discretă între masele de studenți și organele de conducere ale facultății. Precum se vede, Consiliul studentesc de la FRT se gândește la buna educație a tineretului și la crearea condițiilor optime pentru studenți.

Orice student poate scrie pe o foaie fie un semnal critic, fie o propunere de îmbunătățire a condițiilor de studii, fie o doleanță pentru decanat, fie un mesaj (pozitiv/negativ) către colegi sau un anumit profesor. Studentul poate semna sau nu mesajul. Contează informația transmisă. Și în cazul în care argumentele sunt juste - neapărat se vor adopta și măsurile respective.

În fotografie: **Irina Pogor** și **Tamara Hmeli**, studente în anul IU, FRT.

„Miss” la facultăți și pe UTM

Frumoasa acțiune studentească „Miss...” se desfășoară la UTM în două etape: pe facultăți (aprilie-mai), astfel că la noi apar 10 „Miss”. După care a urmat etapa finală - pe 21 mai la Clubul „Faraon”, unde a fost calificată o singură „Miss”, acordându-se însă și locurile II, III.

Pe locurile II și III s-au situat studentele **Aliona Oboroceanu**, FRT - „Miss-Contact” și, respectiv, **Olga Cebanenco**, FIU - „Miss-Oriflame”.

Sigur că acțiunea „Miss” vrea să evidențieze un anumit etalon de frumusețe feminină. Dar ce înseamnă „frumusețe feminină”? E numai fizicul oare? Tocmai pentru justa educație în acest sens fetele, pe lângă fizic, trebuie să etaleze și minte, suflet, gust, bogăție lăuntrică. În acest scop în concurs sunt incluse și „paragrafe” de inteligență, de delicatețe sufletească. Deci acțiunea „Miss” comportă o încărcătură educativă de bun augur.

Asemenea acțiuni necesită însă și... bani! Rectoratul ajută, dar în limitele posibile. De aceea Comitetul Sindical-studenți (președinte domnul **Anatol Alexei**) caută sponsori. Și nu fără succes.

Sponsorul „Miss UTM-2008” a fost Compania „Sistemul internațional de transferuri bănești - Contact” în persoana reprezentantului ei, dl **Alexandru Calaraș**. Sponsorizarea se ridică la 25 de mii de lei. Publicăm cu această ocazie și sigla companiei, care contribuie, în mod indirect, la procesul educativ al tineretului studios de la Universitatea Tehnică a Moldovei.

Așadar, „Miss UTM-2008” este studenta **Irina Samsonova** de la FEn.

Pe 14 mai 2008 în incinta Palatului Republican al Sindicatelor s-a desfășurat semifinala Cupei Interuniversitare a Concursului național TVC.

S-au confruntat echipele „Fortius” - Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport (USEFS); „Angro” - Universitatea Agrară de Stat din Moldova (UASM); „Politehnica” - Universitatea Tehnică a Moldovei (UTM). Ca de obicei - 4 probe: „Prezentarea echipei”, „Întrebări-răspunsuri”, „Muzicală”, „Tema de acasă”.

A fost un TVC cu destule... lacrimi de umor. Inteligență de nivel bun, universitar. A fost zeflemea socială, căci asta prinde la oamenii inteligenți. A fost ironie, dar mai puțină autoironie - deci inteligența studentească încă se mai coace. A fost o bună sincronizare scenică (coloana sonoră și acțiunea). A fost „măsura răsului”

TVC semifinala Cupei Interuniversitare

- dacă știi „măsura”, poftim, persiflează - guvern, parlament, rectorat etc. A fost veselie juvenilă, molipsitoare, optimistă prin cântec studentesc bine scris și teatralizat. N-a fost... sexul trivial și vodca trivială - temele umorului depășit. Bravo deci. Studenții se spală de trivial, pentru că pregătesc cu travaliu tot ce aduc în scenă.

Gheorghe Urschi, președintele juriului, a apreciat pe care studenții l-au tras multor racile sociale și organizații, adăugând că mișcarea TVC-istă are aripi acum - poate apărea și la TV. Dar totul se face și cu bani. „Politehnica”, de exemplu, a fost sponsorizată

de firma „Contact TM”. Toate cele trei echipe au fost OK. Dar, totuși, și OK-ul e pe puncte: „Politehnica”-UTM - 105 puncte, „Angro”-UASM - 73 puncte, „Fortius”-USEFS - 66 puncte.

Finala va urma în toamnă. Ținem pumnii pentru „Politehnica”!

Aspecte studentești ** Aspecte studentești ** Aspecte studentești ** Aspecte studentești ** Aspecte studentești

Examenul de licență

Ingineri-manageri
în construcția de mașini

Examenul celor 36 de studenți aflați în prag de licență la secțiile de zi și cu frecvență redusă, Catedra „Inginerie și Management în Sisteme de Producție”, susținut în scris pe 26 aprilie 2008, s-a dovedit a fi destul de serios, cuprinzând teme din 3 discipline: „Ingineria sistemelor de producție”, „Managementul sistemelor de producție”, „Tehnologia construcției de mașini”.

Trei discipline într-un examen nu e un lucru ușor, dar totuși explicabil și logic. Vorba e că acești absolvenți vor lucra la posturi de management (de conducere). Dar cum să conduci o întreprindere din domeniul construcției de mașini fără a cunoaște managementul specific al unor asemenea întreprinderi sau ingineria și tehnologia acestora?

Președinte al Comisiei de Stat este un specialist din producție – dna **Ala Nacu**, director comercial al întreprinderii „Introsop” din Chișinău (în imagine). Viitorii manageri trebuie să cunoască bine și marketingul ramurii industriale date, or directorul comercial este persoana cea mai indicată la examinarea cunoștințelor de marketing. „Introsop” produce aparate (e construcție de mașini!) care pot identifica (observa) anumite procese (inclusiv

co-manageriale a constituit un raport de circa 45:55 la sută.

Dl conf., dr. **Demian Ușanli**, șeful acestei catedre la care își formează cariera managerială studenții prezenți la examenul de licență, ne-a relatat că în arsenalul general al pregătirii profesionale s-au înscris asemenea materii specifice și importante pentru un viitor manager, cum ar fi: „Resurse umane”, „Comunicarea”, „Psihologia managerială”. Conducătorul-managerul întreprinderii are nevoie de specialiști cu asemenea cunoștințe, ei având misiunea de a conduce nu tehnica, ci oamenii care produc tehnica, a subliniat dl Ușanli.

Toți cei 36 de studenți au susținut cu succes examenul. Potrivit șefului catedrei, colectivul didactic a depus un efort autentic-pedagogic și cunoștințele studenților au fost la nivel, preconizându-se că vor reuși de asemenea și la susținerea proiectelor de diplomă, care urmează în luna iunie.

De altfel, temele pentru proiectul de diplomă au fost repartizate încă acum un an, când, la finele anului trei, studenții plecau la practica de curs – „economico-managerială”. Prin urmare, puțin câte puțin, ei au adunat în matricea proiectului de diplomă fapte, idei, cifre, documente, adăugând în final anumite precizări, concluzii, nu fără un ultim efort științific, desigur, astfel ca teza să fie pusă pe masă la timp, în condițiile așteptate.

Dl Ușanli ne-a dezvăluit o metodă foarte eficientă și logică pe linia

concepției proiectelor de diplomă. La fiecare întreprindere sunt repartizați câte 4 studenți. Ei lucrează în legătură, dar fiecare asupra unui singur aspect: management, resurse umane, producere, marketing, finanțe. Deci cei 4 studenți au efectuat o analiză complexă a întreprinderii, din care a rezultat un megaproiect de diplomă comun.

În anul acesta cei 36 de studenți ai catedrei au lucrat la practica pre-

diplomă în cadrul a 9 întreprinderi din republică: „Aspa”-Orhei (produce un sortiment larg de scule de mare precizie); „Tracom”-Chișinău (produce tractoare); „Introsop” (produce utilaje ce pot identifica diferite defecte în materiale opace, netransparente); „Incommas” (produce construcții metalice de dimensiuni mari, cum este, de exemplu, „podul” peste strada Pușkin din apropierea magazinului „Sun-City”) etc.

Vom menționa aici și numele celor mai silitori studenți: **Svetlana Babian**, **Constantin Samanati**, **Danil Lebedi**, **Alexandru Chirinciuc** (în imagine) – toți cu media între „9” și „10”.

Proiectele de diplomă se vor pregăti pe parcursul a două luni – mai și iunie.

Dar fiecare student este verificat la fiecare 2 săptămâni dacă se încadrează bine în proces. Cu alte cuvinte, totul este prevăzut, planificat, astfel ca marele final ce se încheie cu Diploma de licență la ciclul I universitar, conform prevederilor Procesului Bologna, să vină cu succes la Catedra „Inginerie și Management în sisteme de Producție” (IMSP).

defecte) în corpuri opace, netransparente, de exemplu, în traversele din beton la calea ferată.

Examenul a fost organizat în Aula Mare a FIMCM, studenții fiind așezați în bănci câte unul, având diferite variante, astfel asigurându-se un nivel maxim de obiectivitate.

În conformitate cu prevederile Procesului Bologna, studenții despre care relatăm au învățat la FIMCM 4 ani, pe parcursul cărora suma disciplinelor ingineresti și a celor economi-

De unde să luăm osciloscopae?

La Catedra „Construirea și Producerea Aparatului Electronic” se efectuează în permanență diferite măsurări. Osciloscopul este un aparat extrem de necesar în acest scop. El servește pentru măsurarea și vizualizarea variațiilor periodice ale curentului electric.

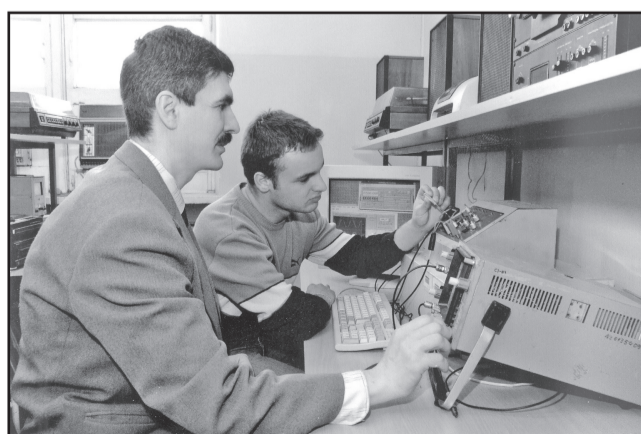
Cândva aceste aparate se produceau la Chișinău, dar după destrămarea URSS producția lor a fost sistată.

Șeful catedrei, dl **Igor Mardare**, conf., dr., ne informează că acestea ar putea fi cumpărate din Rusia – nu sunt prea scumpe, cca 300 de dolari.

Dar trebuie să trecem câteva vame (Rusia, Ucraina, Transnistria) și prețul se ridică la peste o mie.

În contextul noțiunii „creație tehnică” iată că profesorul catedrei, dl **Sergiu Tincovan**, găsește o soluție: măsurări cu ajutorul calculatorului, un fel de osciloscop simulat virtual. Inventivul profesor a găsit schema unei anumite conexiuni cu un soft special

dintre un osciloscop real (catedra are un asemenea aparat) și calculator. Acum profesorul poate modifica parametrii unui generator de semnale electrice, iar modificările pot fi utili-

zate pe ecranul osciloscopului real, dar și pe ecranul calculatorului, care în cazul dat se numește „osciloscop virtual”. Calculatorul poate memoriza, deci modificările (oscilograma) cerute sunt memorizate de calculator și pot fi copiate pe hârtie.

Asemenea oscilograme sunt foarte importante în procesul didactic pentru diferite lucrări scrise – dări de seamă, referate.

Dacă mai înainte oscilograma vizualizată pe ecranul osciloscopului real urma să fie „desenată” de student pe hârtie, acum totul se face automat.

Deci catedra nu mai are nevoie de oscilografe reale (și multe). Invenția dlui Tincovan a „salvat” situația.

Neostoită-i imaginația și voința tânărului profesor Sergiu Tincovan în nobila-i intenție de a ridica eficiența predării cursurilor radio-electronice.

Știri

Clubul
studentesc
„Politehnic”

Domnul Ion Avram, șeful Catedrei „Radiocomunicații”, conf., dr., a format din proprie inițiativă, acum câțiva ani, Clubul studentesc de radioamatori „Politehnic” – 25-30 de tineri de la FRT și FCIM.

E o muncă didactico-științifică de voluntariat, dar dl Ion Avram o depune cu profund simț pedagogic, conștientizând importanța dezvoltării multilaterale a tineretului, oferind astfel un exemplu de dăruire profesională colegilor-profesori. Educația e un proces larg, multiaspectual...

Este important, consideră dl Avram, ca studentul să pună mâna personal pe ciocanul de lipit, să monteze personal pe o placă cu cablaj imprimat un circuit electronic care să funcționeze (să vadă el că funcționează!), să chibzuiască, să studieze printre rezistoare, transformatoare, diode, tranzistoare la început cu mâna tremurândă, dar treptat tot mai sigur, mai sigur...

Așa crește inginerul: încet, cu mîgălă.

Dar unde să instalezi atâtea lucruri necesare pentru o asemenea mică producție?

Există o posibilitate. Catedra are bune legături de colaborare cu Institutul de Cercetări Științifice „ELIRI”, instituție profilată în construcția de aparate electronice.

Studenții merg acolo în grupuri a câte 7-8 și, în condiții reale de producție, „săpă” în domeniul radioaparaturii. Grupele sunt îndrumate de un inginer de la UTM și un altul de la „ELIRI”.

Clubul de radioamatori „Politehnic” acoperă pentru o parte de studenți tocmai aspectul atât de subliniat acum – practica inginerescă.

Pentru ca activitatea să se desfășoare pe baze solide, s-a perfectat și un contract de colaborare între „ELIRI” și UTM.

Dl **Efim Badinter**, directorul Institutului „ELIRI”, este un bun prieten al UTM și susține universitatea prin oferirea locurilor de practică inginerescă prin forma amintită. La rându-i, în fiecare an poate miza pe încadrarea unor absolvenți ai UTM în rândurile inginerilor de la instituția pe care o conduce.

E o împletire de interese reciproc avantajoase, implementate cu înțelepciune de Catedra „Radiocomunicații”, condusă de dl Ion Avram.

BEST-UTM:
PUNȚI DE COLABORARE

Pe 16 mai 2008, la Centrul Cultural UTM din Campusul „Râșcani” Grupul „Best” de la UTM a avut o întâlnire cu reprezentanții rectoratului și ai decanatelor.

Grupul local „Best” este deja recunoscut pe plan internațional. Deci el poate să-și delege reprezentanții la acțiuni organizate în alte țări sau poate primi studenți-BEST din alte țări atunci când va organiza o acțiune la noi, în Moldova.

În Grupul local BEST UTM activează 20 de studenți de la toate cele 10 facultăți ale UTM.

La întâlnirea în cauză au fost prezenți și 4 studenți de la Grupul local BEST al Universității Tehnice „Gheorghe Asachi”, Iași, România.

S-a făcut un schimb de opinii privitor la desfășurarea de mai departe a Grupului local BEST de la UTM, condus actualmente de dl **Vladimir Bulgaru**, student FCIM.

Detalii pe site-ul: chisinau@best.eu.org.

Seminare internaționale

Procesul Bologna, la care și RM este parte, a stabilit că structura universității are trei cicluri: Licență, Masterat, Doctorat – LMD. De unde reiese logic teza că doctorandul, după statutul și specificul său, este... un student.

Dna **Larisa Bugaian**, prof. univ., dr. hab. la Catedra „Economie și Management în Industrie”, FIEB, având acum și misiunea specială de a elabora Concepția Școlii Doctorale la UTM, subliniază că în universitățile din Occident doctorandul beneficiază de aceleași aprecieri și responsabilități didactice ca și studenții de la ciclurile „Licență” („L”) și „Masterat” („M”), aceste aprecieri fiind exprimate în credite transferabile – 60 de credite pentru un an de studii.

Până acum la noi în doctoratură nu exista elementul „credite transferabile”, dar va trebui să aplicăm și noi această formă de notare – 60 de credite pentru perioada de studii doctorale. Sigur că doctorandul are drept linie principală formarea sa științifică. Pe parcursul celor trei ani de studii doctorandul urmează să-și finalizeze cercetarea și să susțină teza pentru titlul de „doctor în științe”. Pentru a finisa cu succes acest drum, se resimte necesitatea introducerii unui component de predare specific studiilor de doctorat

Introducerea elementului de predare în doctoratură are, precum se vede, anumite motivații. Prima dintre acestea pare să se afle în caracterul nou pe care începe să-l aibă însăși postura de „doctor

Doctorandul e și el... student

în științe”. Dacă până acum prin noțiunea de „doctor în științe” era percepută o persoană exclusiv universitară sau care cercetează în cadrul unui centru științific, acum „doctor în științe” poate fi și o persoană care lucrează la o întreprindere industrială, comercială, agricolă etc. Doar doctoratul urmează formula: educație prin cercetare, pentru educație, pentru cercetare, **pentru producție**. Deci titlatura de „doctor în științe” începe să cuprindă o arie largă de joburi vizând **economia modernă în general**. Prin urmare, se va stimula sporirea numărului de doctoranzi, astfel încât doctorantura ca o componentă didactică în schema LMD devine și ea „de masă”, la fel ca și „Licența”, „Masteratul”. Fenomenul se observă deja în multe țări occidentale. Tocmai prin aceasta se și explică apariția noii noțiuni de „școli doctorale” alături de cea cunoscută deja – „doctorantura”.

O altă motivație este mobilitatea doctoranzilor. Restructurarea studiilor doctorale va stimula și va permite participarea doctoranzilor moldoveni la diferite proiecte științifice internaționale. O motivație este și progresul tehnico-științific

și social, care extinde diapazonul specialităților noi, moderne, pentru care se cer cadre pregătite mai special, inclusiv doctori în științe. Or, pentru atare specialități noi se cer predate și cunoștințe noi, care, neexistând în nomenclatorul primelor două cicluri universitare „L” și „M”, vor trebui **predate** deja în anumite module în Școala Doctorală. Persoana ce deține gradul de doctor în știință se deosebește printr-un nivel înalt de educație profesională și general-umană. Aceste abilități se formează și se consolidează pe tot parcursul anilor de studii în doctoratură. Prin urmare, studiile vor fi completate cu module de specialitate și module de instruire generală.

Într-o **Notă de serviciu** emisă recent de Consiliul Rectorilor din RM în legătură cu subiectul dat se menționează următoarele: „Multidisciplinarea pregătirii doctorale constituie conceptul de bază al formării specialistului de performanță. Alături de obținerea noilor cunoștințe, ea (multidisciplinarea – n. n.) trebuie să cuprindă obligatoriu și componentele ce asigură formarea abilităților generice – de management, de comunicare, de formare

și dezvoltare a carierei ulterioare”.

Cu alte cuvinte, **predarea** în stil „studentesc”, să spunem așa, devine acum naturală și în aula doctoranzilor.

Recent, la Școala Doctorală, în fața doctoranzilor noștri a susținut un modul de prelegeri teoretico-practice dl **Oswald Van Cleemput**, prof. univ., dr. la Universitatea din Gent, Belgia. D-sa le-a vorbit doctoranzilor noștri despre **comunicarea științifică**. Cum să prezinți un referat, o comunicare, o prelegere în fața publicului științific. Cum să prezinți în anumite aspecte sau cum să prezinți în proiectare, pe ecran – alte aspecte. Cum să formulezi concis tocmai acele idei, care vor reda conținutul anumitor alineate ale referatului și cum să proiectezi pe ecran atare formulări. Cum să exprimi anumite idei, fenomene, tendințe în diagrame, scheme, tabele proiectate pe ecran. Cât de multe sau cât de puține pot fi aceste diagrame, scheme, tabele, astfel ca ele să fie percepute de public, să nu zăpăcească, să nu rupă firul logic al expunerii. Și multe alte aspecte de felul acesta, care țin de subiectul „**Comunicarea științifică**”. Căci pentru doctoranzi materia dată va fi în viitor de mare trebuință, doar ei vor apărea nu o dată în fața publicului științific cu expunerea diferitelor capitole din tema cercetată, iar în final cu susținerea tezei ca întreg.

Doctoranzii vor fi **studenți în bănci** la predarea și altor diferite cursuri: limba străină, informatica, metodică cercetării.

Școala Doctorală de la UTM își caută albia nouă conform Procesului Bologna și sigur că o va contura, cum se spune, din experiența care se acumulează.

Noul Program „TEMPUS”- 4

UTM a găzduit recent un seminar în subiectul „Lansarea Programului TEMPUS-4 în Moldova”, desfășurat sub egida dlui **Valentin Arion**, prof. univ. la FEn, D-sa fiind și directorul Oficiului Național TEMPUS. La manifestare au participat reprezentanți ai 26 de universități de stat și private din RM, eligibile în Programul TEMPUS, ai ministerelor Educației și Tineretului, Economiei și Comerțului din RM.

Se știe că anterioarele proiecte TEMPUS (3 și 2, pentru Moldova) au familiarizat învățământul superior de la noi cu o gamă extinsă de colaborări benefice cu numeroase universități europene, au contribuit, prin finanțarea de către Uniunea Europeană, a diferitelor proiecte în Moldova, la un progres sesizabil în dotarea tehnico-științifică a multor universități autohtone.

Și iată că UE lansează un nou Program TEMPUS-4, care cuprinde 27 de țări din Balcanii de Vest, Europa de Est, regiunea Mediteraneană și Asia Centrală.

Programul Tempus nu oferă cadouri, a menționat dl profesor Arion. El oferă granturi instituțiilor pentru proiecte serioase, cu idei serioase și care presupun o muncă serioasă, dar accesibilă. Aceste granturi sunt benefice pentru toți: instituțiile se îmbogățesc cu utilaj tehnic modern pentru procesul didactic; profesorii au posibilitatea de a călători și studia în alte țări, asimilând noi parametri ai învățământului superior pentru a-l ajusta apoi pe al nostru la exigențele europene; iar studenților li se oferă noi posibilități

de mobilitate și cunoaștere a învățământului superior din țările Europei.

Prin TEMPUS-4 UE oferă Moldovei cca 1 milion de euro pe an – granturi pentru proiecte vizând modernizarea diferitelor aspecte ale învățământului superior: curricula, managementul, calitatea, structura etc. Este o sumă destul de importantă, care poate fi obținută prin TEMPUS pentru idei plauzibile de proiecte din partea

unor grupuri de profesori, doctoranzi, studenți, inclusiv de la UTM.

UE promovează un cadru comun de modernizări ale învățământului superior și susține prin cofinanțări și prin factorul uman-specialiști țările din arealul euro-asiatic în realizarea acestor modernizări. Astfel, învățământul superior din aceste țări devine mai compatibil, mai comparabil-flexibil, înlesnindu-se mobilitatea specialiștilor pe tot arealul vizat.

În cadrul seminarului au fost expuse caracteristicile Programului Tempus-4, acestea multe, în schimb bine argumentate și clarificate, astfel ca universitățile de la noi să se poată include în scrierea de proiecte și în concurența pentru obținerea granturilor, benefice atât pentru instituțiile propriu-zise, cât și pentru autorii proiectelor.

În cadrul seminarului au fost expuse și unele informații utile pentru masteranzi. În context vom aminti că în RM se derulează cu succes și Programul „Erasmus Mundus”, care prevede diverse facilități (burse) pentru învățământul în ciclul II – Masteratul.

Știri

FIMCM.

Elaborări și cercetări

La Catedra „Studiul și Tehnologia Materialelor” (șef dl **Iurie Ciofu**, conf., dr.), după cum ne informează dl **Anatol Ianachevici**, lect. univ., se depun eforturi susținute la elaborarea noilor programe didactice, conform cerințelor Procesului Bologna. Este vorba de disciplinele „Studiul materialelor și sudarea”, „Tehnologia materialelor”, „Materiale pentru ambalaje” ș. a.

La elaborarea lucrărilor metodice și de studiu contribuie în special membrii catedrei dl **Iurie Ciofu**, conf., dr.; **Nicolae Trifan**, lect. superior; **Valeriu Șaugă**, prof. univ., dr.; **Vasile Cuconesu**, conf., dr. Totodată, nu încetează nici ritmul cercetării. Astfel, dl **Anatol Ianachevici** în colaborare cu doctorul în științe tehnice de la AȘM, dl **Valentin Mihailov**, efectuează profunde căutări științifice în domeniul noilor materiale. În acest sens se întrețin legături eficiente cu diferite întreprinderi din republică: „Hidropompa”- Chișinău, „ASPA”- Orhei ș. a. Cercetările privesc asemenea teme, cum ar fi „Acoperirea cu straturi termodifuzionale și încărcări prin sudură electrică”, „Durificarea poansonelor stanțelor pentru colivia motoarelor submersibile” etc.

FTMIA.

Laboratorul „Microbiologie”

Dl **Artur Macari**, noul șef al Catedrei „Tehnologia Conservării”, conf., dr., ne informează că se depun eforturi pentru extinderea suprafețelor de lucru în laboratorul „Microbiologie”. Microbiologia este baza în tehnologia conservării, iar acest laborator servește o mulțime de specialități la FTMIA: Enologia, Tehnologia panificației și cerealelor, Tehnologia și Organizarea Alimentației publice, Tehnologia zahărului, Tehnologia laptelui și produselor lactate, Tehnologia cărnii și produselor din carne, precum și disciplina extinsă „Sanitaria și igiena industrială”.

Laboratorul „Microbiologie” este foarte complex în ceea ce privește lucrările de montaj. De exemplu, la fiecare loc de lucru trebuie instalat gazul pentru arzător, asemenea locuri de lucru fiind 25. Fiecare dintre acestea trebuie să aibă un microscop performant, așa că se depun eforturi și în privința dotării tehnice.

Către 1 septembrie 2008 Catedra speră să deschidă la FTMIA un laborator de bază renovat, ridicând astfel nivelul de calitate didactică în pregătirea noilor ingineri.

FUA.

Seminar științifico-practic

Dl **Sergiu Calos**, decanul FUA și șeful Catedrei „Management Ecologic și Inginerie a Apelor „UNESCO-Cousteau”, ne oferă detalii despre seminarul internațional cu participarea unor firme din Germania și România, desfășurat recent la sediul Catedrei.

Firmele respective produc materiale pentru tehnologii noi în sistemul de alimentare cu apă și canalizare. Studenții și profesorii catedrei au avut posibilitatea să cunoască la modul real zeci de noi varietăți de materiale care se produc în Germania și România. Asta e foarte important pentru procesul didactic, căci mare e diferența între a vedea materialele din ramură în fotografii sau realmente, atingându-le cu mâna.

La diferite expoziții de profil se caută stabilirea unor legături cu diferite firme interesate să iasă pe piața Moldovei și eventual să recruteze tineri specialiști dintre absolvenții catedrei. Aceste contacte personale ajută mult la organizarea diferitelor seminare specializate cu informații tehnice de ultimă oră. La rândul lor, firmele respective donează catedrei diferite materiale-mostre, aparate specifice foarte deficitare și costisitoare.

9 mai – Ziua Victoriei

În fiecare an, de 9 mai, la UTM, precum și în toată republica, se resimte aerul sărbătorii „cu lacrimi pe gene”, fiind vorba de 9 mai – Ziua Victoriei buneilor și străbuneilor noștri asupra fascismului german în cel de-al doilea război mondial, în care au căzut cu moarte de erou milioane de oameni din țările Europei, Americii și Asiei.

Cu pieptul doldora de ordine și medalii, încet-încet veteranii se apropie de microfon pentru a-și aminti ce a fost, cum a fost, cum au învins hoardele fasciste ca noi să trăim astăzi în liniște și pace...

Tineretul de azi conștientizează clar că existența sa în condiții de pace se datorează lor, veteranilor, care au fost și sunt un exemplu pregnant de patriotism.

Cu ocazia unei noi aniversări a Victoriei, la UTM a fost organizată o masă de sărbătoare și... de pomenire a celor căzuți. Rectorul dl **Ion Bostan**, președintele Comitetului sindical-colaboratori dl **Ion Pocaznoi**, prorectori, profesori, studenți le-au înmănat veteranilor garoafe roșii și câte un plic cu 500 de lei.

Alături de veteranii celui de-al doilea război mondial, la masa solemnă s-au aflat și veterani ai războiului din Afga-

nistan, ai conflictului armat de la Nistru (1992) pentru integritatea RM.

Toți sunt veterani, toți constituie un tezaur educativ pentru studenți, pentru întregul colectiv al UTM, tezaur pe care noi trebuie să-l simțim profund pentru a ne forma cu adevărat buni patrioți.

Veteranii UTM – tezaur educativ

La fel ca pe timpuri, și de astă dată veteranii au fost însoțiți de figura legendarului acordeonist, întruchipat de maestrul de concert în Ansamblul de cântece și dansuri populare „Tineretea” de la UTM,

dl **Ion Boghiu**. Acordeonistul a interpretat vestitele melodii din timpul războiului, întregind astfel atmosfera celui de-al 63-lea 9 mai al Victoriei.

2008 – Anul Tineretului Ziua Sportului la UTM

Pe 23 mai 2008 la Complexul Sportiv al Tineretului de la UTM s-a desfășurat o sărbătoare plină de energie, bună dispoziție, avânt tineresc și dragoste de viață – Ziua Sportului.

Această acțiune sportivă de anvergură, consacrată Anului Tineretului-2008, a fost deschisă solemn de rectorul UTM, dl **Ion Bostan**, academician AȘM. Rectorul a subliniat importanța sportului la UTM nu doar ca un factor major de fortificare a sănătății tineretului, dar și ca mesager al umanismului, buneii înțelegerii între oameni.

La festivitatea de inaugurare a sărbătorii a exprimat înalte aprecieri privind dezvoltarea sportului și educației fizice la UTM, fapt ce asigură succesele sportive ale întregii republici, și dl **Petru Gaugaș**, președintele Federației Sportului Universitar.

Cele cca 3000 de locuri din tribunele stadioanelor au fost ocupate de studenți și profesori de la toate cele 10 facultăți ale UTM, iar pe cele două stadioane – unul cu gazon și celălalt cu iarbă artificială – au răbufnit energii sportive

în 13 probe: fotbal, volei, tragerea otgonului, lupta națională „Trânta”, lupte libere, greco-romane, sambo, judo, ștafeta suedeză, aerobică, gimnastică, arte marțiale, acrobație.

Toate probele sportive au fost spectaculare, impresionante. S-a evidențiat proba „otgonului”, condusă de profesorul Catedrei de Educație Fizică, dl **Boris Reutov**.

Patimi fierbinți s-au aprins și pe covorul de luptă „Trânta”, spectacolul fiind condus de oaspetele sărbătorii, dl **Sergiu Busuic**, decan la Universitatea

de Stat de Educație Fizică și Sport, președinte al Federației Naționale de luptă „Trânta”. Această probă de luptă națională a procurat spectatorilor clipe de autentică delectare sportivă: covorul de luptă în culori pregnante, un mic taraf cu tobă, fluier și trompetă, luptători încinși la mijloc cu

brăie late, de culoare roșie, însuși arbitrul purtând o cămașă brodată în stil național – toate acestea imprimau o atmosferă rustică, plină de voie bună. Totodată, efortul luptătorilor nu a fost în van, învingătorii învrednicindu-se de premiul tradițional – un berbecuț.

Mare vacarm sportiv a dominat și pe stadionul cu iarbă artificială în cadrul întrecerilor între facultăți la fotbal și volei.

La UTM sportul e în mare cinste, fapt pe care îl denotă mulțimea de cupe cucerite la diverse întreceri sportive naționale

și internaționale și numărul impunător de băieți și fete care au reușit să se afirme pe arenele sportive din țară și străinătate. Importanța pe care o atribuie sportului UTM se confirmă și în vasta bază sportivă care se dezvoltă an de an, anul acesta culminând prin finalizarea unui grandios **Complex Sportiv al Tineretului**, la inaugurarea căruia a participat și Președintele RM, dl **Vladimir Voronin**.

Pentru organizarea Zilei Sportului la UTM s-a depus o mare muncă organizatorică. Meritul îi revine în măsură deplină

Catedrei de Educație Fizică și Sport și noului șef al acesteia, dlui **Anatol Popușoi**. Din păcate, în a doua parte a sărbătorii ce se abătuse pe neașteptate ploaia. Totuși, până la venirea acesteia, s-a reușit desfășurarea mai multor întreceri și manifestări. Închiderea finalelor la unele probe sportive, întrerupte din cauza ploii,

s-a decis a fi amănată pentru începutul noului an universitar, în septembrie-octombrie, fapt ce va prelungi spiritul Sărbătorii Sportive la UTM până atunci. De fapt, vom avea atunci o a doua Sărbătoare Sportivă.

Parcul-muzeu din campusul „Râșcani”

La Parcul-muzeu din campusul „Râșcani” se lucrează metodic zi de zi. Toate sâmbetele lui Aprilie sute de studenți, mai cu seamă de la FCIM și FIMM, precum și de la celelalte facultăți din campus, au lucrat la înverzire.

Dnele **Tatiana Cristea** și **Tatiana Găină**, de la Secția „Blocuri de studii”, responsabile de teritoriu, au condus lucrările cu pricepere.

S-au sădit peste 200 de molizi, nucii negri, sălcii, tuia etc., ocupând locuri noi, dar și în locul multor arbori uscați de seceta extraordinară din vara trecută. Puieții au fost cumpărați la o pepinieră din Sărăteni, Telenești și transportați cu barote de pământ în condiții bune, așa că procentul prinderii se preconizează de a fi sută la sută.

Acum urmează a doua sădire masivă – florile. Aici vor ajuta mai mult fetele de la **FTMIA, FIU**, dar și de la celelalte facultăți. Vor urma lucrările de cosire a ierburilor și buruienilor și de nivelare a unor porțiuni de teren. În parc s-au adus deja impozantele statui de piatră, care vor imprima o notă istorico-civilizatorie.

Ajutorul acordat de studenți la amenajarea Parcului-muzeu are

desigur o țință educativă, mai cu seamă când ei văd că și conducătorii decanatorilor, dnii **Ion Balmuș, Gheorghe Ceban, Alexei Toca, Vasile Cartofeanu, Olivian Pădure, Vladislav Reșitco, Iurie Subotin, Grigore Musteață**, iar între ei și dl rector **Ion Bostan**, dl prorector **Pavel Spănu** pun mâna pe unelte și „lovesc pământul” aducând Parcul-muzeu la înălțimea noilor frumuseți culturale-naturale.

În atenția absolvenților !

Pe 5 iunie a.c. în incinta blocului de studii nr. 6 al UTM (str. Studenților, 9/8) se va desfășura **Târgul locurilor de muncă pentru absolvenții UTM.**

Program:

9.00-9.45 - Seminar instructiv privind situația pe piața muncii și tehnici de căutare a unui loc de muncă (blocul de studii nr.5, aula 5-1)

10.00-10.15 - Deschiderea Târgului

10.15-12.15 - Negocieri în direct cu întreprinderile, depunerea CV-urilor pentru angajarea la lucru după absolvire. Este favorabilă prezentarea la Târg cu CV-ul completat în prealabil, consultând catedra de profil sau site-ul: www.ceniop.utm.md

Pe tot parcursul Târgului veți avea acces la baza de date a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă privind locurile vacante pe tot teritoriul RM.

Stimați absolvenți! Nu ratați șansa de angajare!

Informați-vă suficient pentru a începe cu succes cariera profesională!

Organizator: CENIOP UTM (tel. 92-92-29)

Editor – **Universitatea Tehnică a Moldovei**.
Materiale puteți expedia la redacție și prin poșta electronică pe adresa:
romelina@list.ru și mesager@adm.utm.md

Echipele redacției: Leonid BUSUIOC – corespondent, Dorian SARANCIUC – fotograf. Design: Viorica OSTAȘ-TOFAN
Relații la tel.: 32-55-01 și 48-83-57

Înregistrare la Ministerul Justiției al RM cu nr. 42 din 16.02.1998
Tiparul: Editura „Universul”

Comanda: **2161**

Tiraj: 2200